

ที่ กค 0406.2/ว 437

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๑ ธันวาคม 2550

เรื่อง การพัฒนาปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ อธิการบดี และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ด้วยกรมบัญชีกลางได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลังให้ทำหน้าที่ตรวจสอบสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งจากการปฏิบัติงานตามภารกิจดังกล่าวที่ผ่านมาปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐยังมีปัญหาอุปสรรคทั้งในการวินิจฉัยข้อกฎหมาย การตีความกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายในทางปฏิบัติ กรมบัญชีกลางจึงได้ดำเนินการจัดจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสถาบันฯ ได้เสนอแนะให้ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งยกย่องพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่พัฒนาปรับปรุงแก้ไขใหม่ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวสำเร็จเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำ "โครงการพัฒนาปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่" บรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์กรและแผนพัฒนากฎหมายของกรมบัญชีกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 แต่เนื่องจากการพัฒนาปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้โครงการพัฒนาปรับปรุงระเบียบสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการรับฟัง

/ความ...

ความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย จึงขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐโปรดแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งข้อเสนอแนะการพัฒนาปรับปรุงร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่ โดยสามารถตรวจดูร่างระเบียบได้ที่เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.cgd.go.th) และแสดงความคิดเห็นผ่านทาง e-mail ; civildev@cdg.go.th ภายในวันที่ 15 มกราคม 2551

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัส แอ้มเวหา)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง

กลุ่มพัฒนาและบริหารงานละเมิดและแพ่ง

โทร. 0 2271 1999

ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
(ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...¹

โดยที่ได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งได้ประกาศใช้บังคับมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบดังกล่าวให้สอดคล้องเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่าข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างประจำ คณะบุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใดในหน่วยงานของรัฐ

¹ ตามข้อเสนอของคณะผู้วิจัยในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่ได้เสนอให้เปลี่ยนรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้จากนายกรัฐมนตรีมาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนั้น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ จะต้องมีการยกเลิกและออกกฎกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ขึ้นใช้บังคับแทน แต่เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้จะต้องใช้เวลานานพอสมควรกว่าจะผ่านการพิจารณาของรัฐสภา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าวใช้ไปพลางก่อน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

“ผู้แต่งตั้ง” หมายความว่า ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้

“ความเสียหาย” หมายความว่า ความเสียหายที่เกิดจากการละเมิดอย่างใดๆ แต่ไม่รวมถึงการออกคำสั่งหรือกฎ

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงความเสียหายดังกล่าว และให้มีการรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่ง ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดเชย

ในกรณีที่จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รู้ความเสียหาย

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนอย่างน้อยห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ความเสียหายนั้นเชื่อได้ว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเป็นผู้กระทำให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจประกาศกำหนดว่าในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหายจำนวนเท่าใดที่จะสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการน้อยกว่าห้าคน และในกรณีใดจะให้มีผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ โดยในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานภายนอกจะต้องมีสัดส่วนกรรมการอย่างน้อยสองคนซึ่งเป็นผู้แทนจากกระทรวงการคลังหนึ่งคน

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดที่หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งขึ้นจะต้องพิจารณาดำเนินการสอบข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ในกรณีที่การสอบข้อเท็จจริงไม่สามารถแล้วเสร็จได้ตามกำหนดให้ประธานคณะกรรมการสามารถขอขยายระยะเวลาการทำงานออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน โดยต้องชี้แจงความคืบหน้าการทำงานและเหตุผลความจำเป็นต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐด้วย”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเสร็จ ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้เกี่ยวข้องทราบภายในสามวัน โดยให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือฟ้องคดีต่อศาลภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทนทราบ”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๙ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การแจ้งคำสั่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ ให้แจ้งด้วยว่าในกรณีที่ผู้ขึ้นไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้พร้อมกับแจ้งอายุความฟ้องคดีต่อศาลให้ทราบด้วย”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการความรับผิดชอบทางแพ่ง” ประกอบด้วยอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นประธาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอีกสามคน เป็นกรรมการ

ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดินแต่ผู้ขึ้นต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ให้ผู้อำนวยการสำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง กรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการและมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

ข้อ ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ข้อ ๒๑/๑ ถึง ข้อ ๒๑/๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒๑/๑ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

ข้อ ๒๑/๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๒๑/๑ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อรัฐมนตรีให้ออกหรือเมื่อมีเหตุหนึ่งใด ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓)เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔)เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕)ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ข้อ ๒๑/๓ ให้สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง กรมบัญชีกลางทำหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการของคณะกรรมการความรับผิดชอบทางแพ่ง

ข้อ ๒๑/๔ คณะกรรมการความรับผิดชอบทางแพ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑)พิจารณาตรวจสอบสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดที่หน่วยงานรัฐเสนอขึ้นมาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการความรับผิดชอบทางแพ่งกำหนด

(๒)สอดส่องดู ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานรัฐในการปฏิบัติตามระเบียบนี้หรือพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕

(๓)มีหนังสือเรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดมาชี้แจงหรือแสดงความเห็นประกอบการพิจารณาได้

(๔)เสนอแนะในการออกกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงหรือระเบียบตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

(๖)ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในระเบียบนี้

(๗)ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลภายนอก ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเห็นว่าความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องในการที่ตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาภายในสามวันนับแต่วันที่ได้ทำให้เกิดความเสียหายดังกล่าว และให้มีการรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น แต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นรัฐมนตรีหรือกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งไม่

สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดหรือผู้ซึ่งไม่มีผู้บังคับบัญชา ให้ดำเนินการตามข้อ ๕ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และให้นำข้อ ๘ ถึงข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ ในกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัด หรือกระทรวงการคลัง ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มิได้สังกัดหน่วยงานใด หรือหน่วยงานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่ง ในกรณีที่ความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน รับคำขอนั้นและดำเนินการตามระเบียบนี้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอดังกล่าว

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๓๒ และหน่วยงานของรัฐที่ได้รับคำขอไว้เห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องตน ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปภายในเจ็ดวันวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอดังกล่าว”

ประกาศ ณ วันที่

.....

นายกรัฐมนตรี